

Zmiany na egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym w 2021 r.

Wymagania egzaminacyjne obowiązujące na egzaminach: ósmoklasisty i maturalnym w 2021 r., zniesienie obowiązku przystąpienia do egzaminu ustnego i egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym,

a także umożliwienie zmiany deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego – to główne kwestie, które zawiera rozporządzenie podpisane dziś, 16 grudnia br., przez Ministra Edukacji i Nauki Przemysława Czarnka.

Wymagania egzaminacyjne

W 2021 r. egzaminy: ósmoklasisty i maturalny będą przeprowadzone wyjątkowo na podstawie wymagań egzaminacyjnych zawartych w dołączonych do rozporządzenia załącznikach, a nie jak w ubiegłych latach na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Nie będzie obowiązkowego ustnego egzaminu maturalnego

Egzamin maturalny, podobnie jak w 2020 r., będzie przeprowadzany tylko w części pisemnej.

Odpowiadając na szereg próśb przesłanych do resortu, Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek podjął decyzję, że **w 2021 r. część ustna egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka mniejszości narodowej i języka obcego nowożytnego nie będzie obowiązkowa**. Będą mogli przystąpić do niej – podobnie jak w 2020 r. – absolwenci, którym wynik części ustnej egzaminu z danego przedmiotu jest potrzebny w postępowaniu rekrutacyjnym na uczelnię zagraniczną.

Wyniki konsultacji projektu wymagań egzaminacyjnych

Przygotowane przez zespoły ekspertów wymagania egzaminacyjne zostały przekazane do publicznych konsultacji. Każdy zainteresowany mógł przesłać swoje opinie do MEN. **Otrzymaliśmy ich prawie 2,5 tys. (2 487)**. To opinie zarówno od nauczycieli, uczniów, nauczycieli akademickich, jednostek naukowych, jak i stowarzyszeń.

Po analizie przesłanych do nas opinii, zespoły merytoryczne wprowadziły kolejne zmiany w wymaganiach egzaminacyjnych. Wśród przykładowych zmian można wymienić:

w przypadku egzaminu ósmoklasisty:

1. z języka polskiego – z listy lektur obowiązkowych wykreślono Tędy i owędy Melchiora Wańkowicza,
2. z matematyki – ograniczono wymagania dotyczące działań na pierwiastkach oraz stereometrii (brył przestrzennych),

3. z języka angielskiego – z listy środków gramatycznych wykreślono czas past perfect oraz mowę zależną;

w przypadku egzaminu maturalnego:

1. z matematyki na poziomie podstawowym – ograniczono wymagania dotyczące funkcji i graniastosłupów, w całości zredukowano wymagania dotyczące brył obrotowych i wymagania z IV etapu edukacyjnego dotyczące ostrosłupów,
2. z geografii na poziomie rozszerzonym – usunięto niektóre treści o charakterze faktograficznym oraz zagadnienia, które są trudne do omówienia podczas nauki zdalnej, np. część zagadnień z zakresu przeszłości geologicznej Ziemi, charakterystykę reżimów rzecznych w Polsce, zmiany funkcji obszarów wiejskich na świecie, zróżnicowanie językowe ludności świata.

Arkusze egzaminacyjne

Do 31 grudnia br. Centralna Komisja Egzaminacyjna ogłosi na swojej stronie internetowej (www.cke.gov.pl) aneksy do informatorów. Jednak już dziś CKE przekazała informacje dotyczące najważniejszych zmian w formule arkuszy egzaminacyjnych z poszczególnych przedmiotów na egzaminach w 2021 r.

Egzamin ósmoklasisty w 2021 r.

Język polski

- Przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych**, zawierających ograniczony zakres wymagań podstawy programowej, w tym skróconą listę lektur obowiązkowych.

- Czas trwania: **120 minut**.

- Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie **45 punktów** (5 pkt mniej niż w latach ubiegłych), w tym:
część 1: czytanie ze zrozumieniem, argumentowanie, znajomość i rozumienie utworów literackich, interpretacja tekstów kultury, znajomość zasad i posługiwanie się poprawną polszczyzną – 25 pkt (ok. 20 zadań opartych na dwóch tekstach; ok. 50 proc. zadań otwartych),
część 2: wypracowanie – 20 pkt.

- Temat **wypracowania** do wyboru spośród dwóch: rozprawka albo opowiadanie.

- W wypracowaniu uczeń może odnieść się do **dowolnej lektury obowiązkowej** spełniającej warunki tematu.

Matematyka

- Przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych**, zawierających ograniczony zakres wymagań podstawy programowej (np. bez zadań dotyczących dowodów geometrycznych, ograniczone wymagania dotyczące działań na pierwiastkach, stereometrii).

- Czas trwania: **100 minut**.

- Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie **25 punktów** (5 pkt mniej niż w latach ubiegłych), w tym: 15 pkt – zadania zamknięte, 10 pkt – zadania otwarte.

- Liczba **zadań otwartych:** 4 (w latach 2019–2020: 6).

Język obcy nowożytny

- Przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych**, zawierających ograniczony zakres wymagań podstawy programowej oraz ograniczony zakres środków gramatycznych.

- Oczekiwany średni poziom biegłości językowej, w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych (w

skali ESOKJ) – A2.

- Czas trwania: **90 minut**.

- Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie **55 punktów** (5 pkt mniej niż w latach ubiegłych), w tym: 34 pkt – zadania zamknięte, 21 pkt – zadania otwarte.

- **Mniejsza liczba zadań** otwartych sprawdzających umiejętność rozumienia ze słuchu, umiejętność reagowania i znajomość środków językowych oraz zadań zamkniętych sprawdzających rozumienie tekstów pisanych i znajomość środków językowych.

Egzamin maturalny w 2021 r.

Język polski jako przedmiot obowiązkowy

- Przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych**, zawierających ograniczony zakres wymagań podstawy programowej.

- Czas trwania: **170 minut**.

- Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie **70 punktów**, w tym:

część 1: czytanie ze zrozumieniem, argumentowanie, znajomość zasad i posługiwanie się poprawną polszczyzną – 20 pkt (ok. 12–15 zadań – głównie otwartych – opartych na dwóch tekstach)

część 2: wypracowanie – 50 pkt.

- **Trzy tematy wypracowania** do wyboru: dwie rozprawki oraz interpretacja tekstu poetyckiego.

- Jeden temat rozprawki ze wskazaną lekturą obowiązkową, drugi temat rozprawki – z tekstem spoza kanonu lektur obowiązkowych.

- **Część ustna – nieobowiązkowa.** Mogą przystąpić do niej osoby, którym wynik z części ustnej jest potrzebny w postępowaniu rekrutacyjnym do szkoły wyższej.

Matematyka jako przedmiot obowiązkowy

- Przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych**, zawierających ograniczony zakres wymagań podstawy programowej (np. ograniczone wymagania dotyczące funkcji i graniastosłupów, całkowita redukcja wymagań dotyczących brył obrotowych i wymagań z IV etapu edukacyjnego dotyczących ostrosłupów).

- Czas trwania: **170 minut**.

- Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie **45 punktów** (5 pkt mniej niż w latach ubiegłych), w tym: 28 pkt – zadania zamknięte; 17 pkt – zadania otwarte.

- Liczba **zadań otwartych:** 7 (w latach 2015–2020: 9).

Język obcy jako przedmiot obowiązkowy

- Przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych**, zawierających ograniczony zakres wymagań podstawy programowej oraz ograniczony zakres środków gramatycznych.

- Oczekiwany średni poziom biegłości językowej, w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych (w skali ESOKJ) – **A2+ (B1** w zakresie rozumienia ze słuchu i rozumienia tekstów pisanych).

- Czas trwania: **120 minut**.

- Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie **50 punktów**, w tym: 40 pkt – zadania zamknięte, 10 pkt – zadania otwarte.

- **Część ustna – nieobowiązkowa.** Mogą przystąpić do niej osoby, którym wynik z części ustnej jest potrzebny w postępowaniu rekrutacyjnym do szkoły wyższej.

Przedmioty na poziomie rozszerzonym (dodatkowe)

- Przeprowadzany na podstawie wymagań egzaminacyjnych, zawierających ograniczony zakres wymagań podstawy programowej.

- W przypadku języków obcych nowożytnych – ograniczony zakres środków gramatycznych oraz obniżony ogólny średni poziom biegłości językowej, w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych (w skali ESOKJ) – B1+ (B2 w zakresie rozumienia ze słuchu i rozumienia tekstów pisanych).

- **Przystąpienie do egzaminu na poziomie rozszerzonym – nieobowiązkowe.** Można przystąpić do egzaminu z maksymalnie 6 przedmiotów dodatkowych.

Inne zmiany na egzaminach

Nie będzie obowiązku przystąpienia do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym. Zdający może przystąpić do egzaminu nawet z 6 przedmiotów dodatkowych, jeżeli potrzebuje wyników w postępowaniu rekrutacyjnym do szkoły wyższej.

Będzie możliwość zmiany deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego.

Dodatkowo w rozporządzeniu opisano warunki zdania egzaminu maturalnego w 2021 r. oraz uzyskania świadectwa dojrzałości, w tym uzyskania świadectwa dojrzałości przez absolwentów z lat ubiegłych.

Określone zostały również zasady przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego przez osoby kształcące się w szkołach wchodzących w skład Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Zadania dla Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Do 23 grudnia br. CKE ogłosi harmonogram przeprowadzania egzaminów w 2021 r.

Do 31 grudnia br. Centralna Komisja Egzaminacyjna opublikuje aneksy do informatorów o egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym w 2021 r. z poszczególnych przedmiotów. W aneksach określone zostaną m.in. listy struktur gramatycznych na egzaminy z języków obcych, listy lektur na egzamin maturalny z języków mniejszości narodowych, mniejszości etnicznej i języka regionalnego.

Do 31 grudnia br. zaktualizuje informacje o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego.

Szkolenia dla nauczycieli

Od 14 do 17 grudnia br. Ośrodek Rozwoju Edukacji przeprowadzi szkolenia z zakresu wprowadzanych zmian w wymaganiach egzaminacyjnych na egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym. Szkolenia, opracowane we współpracy z Centralną Komisją Egzaminacyjną, są przeznaczone dla nauczycieli konsultantów oraz doradców metodycznych. Poprowadzą je pracownicy CKE, OKE, pracownicy akademicki i nauczyciele praktycy.

Szkolenia obejmą takie zagadnienia jak: wprowadzenie do zmian w zakresie wymagań ogólnych i szczegółowych na egzaminie ósmoklasisty/maturalnym w roku 2021 w zakresie danego przedmiotu; analizę porównawczą oraz wdrożenie zmian w pracy z uczniem.

Po zakończeniu szkoleń ich uczestnicy będą prowadzić w swoich placówkach szkolenia kaskadowe dla nauczycieli przygotowujących uczniów do egzaminów zewnętrznych w 2021 r.

Więcej informacji o egzaminach na stronie: www.cke.gov.pl

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 16 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

- [załącznik nr 1](#) zawierający wymagania egzaminacyjne na egzamin ósmoklasisty obowiązujące w 2021 r.,
- [załącznik nr 2](#) zawierający wymagania egzaminacyjne na egzamin maturalny obowiązujące w 2021 r.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja/wymagania-na-egzaminach-osmoklasisty-i-maturalnym>